

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Кафедра _____ соціології і публічного управління _____
(назва)

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Комунікації в організаціях
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 054 Соціологія _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ Соціологія управління _____
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни _____ професійна підготовка (вибіркова) _____
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна _____
(денна / заочна)

Харків – 2023 рік

Тема 1. Соціологія комунікації як спеціальна галузь соціології.

1. Фактори соціальної комунікації.
2. Західні школи дослідження соціальної комунікації.
3. Онтологічні, гносеологічні та аксиологічні основи теорії комунікації.
4. Зв'язок соціології комунікації з іншими галузями соціології.
5. Соціальний статус як найважливіша категорія комунікації.
6. Характеристики соціальних структур комунікації.
7. Базові складові соціології комунікації.
8. Функції мови.
9. Основні одиниці прагмалінгвістики

Література: 1-7

Тема 2. Семіотика

1. Символьна комунікація.
2. Типологія знаків по різних підставах.
3. Пражська лінгвістична школа.
4. Соціальний знак як символ.

Література: 1-7

Тема 3. Системність комунікації.

1. Природні комунікативні системи.
2. Різні види штучних комунікативних систем: апіорні. Апостеріорні. Змішані, їхні функції й ефективність.
3. Мови програмування. Інформаційні мови.
4. Системна інтеграція інформаційних технологій.
5. Світовий віртуальний інтерактивний простір.
6. Критерії виділення рівнів організації комунікації.
7. Типологія кинесических засобів й їхня роль у мовному поведженні.

Література: 1-7

Тема 4. Ефективні ділові комунікації в організаціях.

1. Класифікація форм ділової комунікації.
2. Комунікаційна функція керівника.
3. Форми взаємодії у діловому спілкуванні.
4. Комунікаційні стилі ефективного ділового спілкування.

Література: 1-7

Тема 5. Соціальні аспекти комунікації

1. Структура "мовної особистості".
2. Вербально-семантичні, когнітивні та прагматичні характеристики мовної особистості в моделі Ю.Н.Караулова.

3. "Індивідуальна мовна особистість" та "колективна мовна особистість".

4. Соціальні характеристики комунікантів.

Комунікативна особистість і параметри її моделювання.

Література: 1-7

Тема 6. Міжкультурна комунікація.

1. Стереотипізація спілкування та спрощення інформаційної структури комунікації.

2. Р. Барт та Ж. Бодрийяр о міфології сучасного спілкування та світі «симулякрів».

3. Культура як аксиологічна система.

4. Труднощі збагнення системи стереотипів іншої культури.

Література: 1-7

Тема 7. Інформаційне суспільство та глобалізація комунікативних процесів.

1. Наслідки комп'ютерного спілкування.

2. Доступ до виробництва й споживання інформації.

3. Нові соціальні спільності й технології організації соціальної взаємодії.

4. Структура та основні особливості інформаційної політики.

3. Глобалізація комунікативних процесів.

4. Інформаційний вплив.

5. Довіра в суспільстві владним інститутам.

6. Консолідація інформаційних потоків.

7. Техніки маніпулювання інформаційними потоками.

8. Інформаційні війни в суспільстві.

9. Утворення й інформаційна політика держави. ЗМІ й інші інститути формування суспільної думки.

10. Комунікативний менеджмент.

11. Прикладні моделі комунікації.

Література: 1-7

Тема 8. Інститути комунікації. Глобальне інтерактивне спілкування.

1. Суспільна політика у сфері освіти.

2. Критерії комунікативної компетентності.

3. Перспективи розвитку інформаційних сховищ.

4. Поняття бази даних.

5. Сучасні типи читання.

6. Світові інформаційні агентства.

7. Виробники та споживачі новин.

8. Моделювання соціальних потреб та соціальної взаємодії у мовній рекламі.

9. Принципи організації спілкування у світової комп'ютерної мережі.

Література: 1-7

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1	Актуальні проблеми формування та розвитку європейського інформаційного простору : кол. моногр. / за заг. ред. Є.Б. Тихомирової. Луцьк : ВМА «Терен», 2012. 354 с.
2	Абрамович С. Мовленнєва комунікація : підручник / С. Абрамович, М. Чікарькова. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 472 с.
3	Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. – 2-ге вид., доп. К. : ВЦ «Академія», 2009. 346 с.
4	Кизилова В.В. Теорія і практика мовленнєвої комунікації [Текст] : навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. 183 с.
5	Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. 2-е вид., доп. К. : Видавничий центр "Київський ун-т", 1999. 307.
6	Потелло Н. Я., Скиртач Г. Є. Українське ділове мовлення і спілкування : навч. посіб. К. : МАУП, 2003. 440 с.
7	Холод О. Соціальні комунікації: тенденції розвитку / Навч. Посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / О. М. Холод. - К. : Видавництво "Білий Тигр", 2018. - 370 с.

Допоміжна література

8	Доценко Е. Л. Психологія маніпуляції / Е. Л. Доценко, К. 1997
9	Катлип С., Сентер А., Брум Г. Паблік рилейшнз. Теорія й практика. 8Изд., / С. Катлип, А. Сентер, Г. Брум, Київ, 2000
10	Кащавцева С. Політична комунікація: проблеми, очікування, можливості. / С. Кащавцева. // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2002. - №1.
11	Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи. / Б. Кормич – К.: Кондор, 2004. – 384 с

12	Чекмишов О. Інформаційний тоталітаризм або як «четверта влада» впливає на людську свідомість / О. Чекмишов // Людина і влада. - 2000. - №5-6. - С.94-97.
----	--

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. www.useps.org – офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова (представлені результати досліджень, діаграми, кількісні показники, наводяться дані порівняльних досліджень).
2. www.socis.kiev.ua – сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (Київ), викладено багатий емпіричний матеріал (результати соціологічних досліджень, публікації центру, статистичні дані).
3. www.sociology.kharkov.ua – Sociology Hall, сайт соціологічного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна.
4. <http://www.socium.info/library.html> – бібліотека соціологічної літератури
5. www.useps.com.ua/ukr/all/sociology (Архів соціологічних даних Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, м.Київ).
6. www.ukrstat.gov.ua (Статистичні матеріали Держкомстату України)
7. www.sociology.kharkov.ua (Домашня сторінка харківських соціологів)
8. www.i-soc.com.ua (Домашня сторінка Інституту соціології НАН України)